

EL PLA DE L'ESTANY

Text > XAVIER XARGAY I OLIVA

Mandíbula | Des que Pere Alsius la va trobar (amb l'ajut d'un picapedrer), ara fa cent quaranta anys, la família Alsius ha guardat la mandíbula de Banyoles lluny dels xafarders i a l'abast dels estudiosos. La família Alsius acaba de cedir-la a l'Ajuntament de Banyoles i ara és la peça més il·lustrada del nou Museu Arqueològic, inaugurat després de setze anys d'obres i tres i mig de tancament, en un acte en què no va faltar cap de les autoritats pertinents. Dies abans, el trasllat de la mandíbula va ser explicat així per Banyoles TV: «Tècnics dels museus de Banyoles s'han encarregat, amb molta cura, d'extreure la mandíbula de la capsula de metacrilat on estava guardada i introduir-la en una altra de fusta que ha servit per fer el trasllat. El trajecte, a través del carrer Hospital, ha estat custodiat per dos agents de la Policia Local de Banyoles i, a banda de la família Alsius, ha comptat amb la presència del director dels museus de Banyoles, Lluís Figueras; els tècnics; el regidor de Cultura, Miquel Cuenca, i els també regidors Albert Tubert i Jordi Carretero». Hi he trobat un cert aire de «portar sant Martí a l'estany». Sigui com sigui, l'encert polític és de primer ordre i la donació de la família Alsius, digna del seu arrelat sentiment banyolí.

Pessebre enaiguat | El meu nebot sovint es queixa que parlo poc dels pobles de la comarca. Volia parlar del 50è aniversari del pessebre vivent de Fontcoberta i lloar l'esforç de tot un poble i el creixement de l'esdeveniment d'ençà d'aquell llunyà 1976 en què un rector i unes nenes i nens de catequesi el varen inaugurar. Però no puc fer-ho, perquè, com que en aquest país no sap ploure, la llevantada va arrossegar riera avall l'aniversari. (Van mirar de representar-lo al gener, però massa inconvenients van impedir tirar-lo endavant amb la dignitat que es mereix un número tan rodó.) L'any que ve, en celebraran el cinquanta-unè aniversari o repetiran el cinquantè?

>> Cartell que anunciava l'anul·lació del pessebre vivent de Fontcoberta.

(Foto: FEDERACIÓ DE PESSEBRES VIVENTS DE CATALUNYA)

Llibres | Fa poc ha estat temps de regals, temps de regalar llibres. I a la comarca se n'han publicat, en poc temps, nou: d'Ernest Costa (*Roques i baumes viscudes*), de J. A. Abellán (*Costums i tradicions banyolines*), de Jaume Colomer (*La parròquia de Vilavenut*), de Miquel Aguirre (*Els plans del Mister*), de Josep Santaaulàlia (la reedició de *Terra negra*), de Balta Navarro (*Carrers de boira*), de Dolors Bramon (*L'herència islàmica*); d'Andreu Mayolas (*Món endins*), i de Jordi Gimferrer, Marissa Planas i Maria de Lluç Serra (*Escenaris d'un col·leccionista. Jordi Gimferrer i els artistes del seu temps*).

EL RIPOLLÈS

Text i foto > EUSEBI PUIGDEMUNT I PUIG

Economia i demografia | Com és costum, a principi del darrer mes de l'any passat van sortir les dades de l'estat de la comarca ripollesa pel que fa a economia i demografia durant l'exercici de l'any anterior, en aquest cas, el 2024, i val a dir que conviden, malgrat tot, a un cert i moderat optimisme. El primer que es pot destacar és que tant l'ocupació com l'atur baixen amb força: les xifres de l'ocupació són d'unes 11.150 persones ocupades, cent cinquanta més que no pas l'any 2023, i dins aquestes xifres, el nombre de

dones que treballen és lleugerament superior al d'homes, el nombre de treballadors estrangers al Ripollès és de l'11,6 % i el total de la població ocupada representa el 3,2 % del total de la demarcació de Girona. Les dades demogràfiques no són tan falagüeres, ja que el Ripollès, a part que està immers en un procés d'envelliment continuat de la població, és una de les comarques menys poblades de Girona i té la densitat de població més baixa de la província. La nota positiva és que la comarca ha deixat de perdre pes demogràfic i ha crescut un 0,2 % —un percentatge molt migrat, però que representa creixement, al cap i a la fi—, i que aquest lleuger increment poblacional s'ha donat principalment als municipis grans, com ara a Campdevàrol i a Sant Joan de les Abadesses, essent aquest darrer municipi el que n'ha guanyat més: setanta-vuit.

Fires i activitats de Nadal | Els dies previs a les festes de Nadal, i ben especialment a partir del cap de setmana llarg de la Puríssima, molts pobles del Ripollès van fer fires, pessebres i mercats nadalencs, a més a més d'assolir un bon índex d'ocupació de la munió de cases rurals repartides arreu de la geografia ripollesa, que va superar el 80 %. Entre les fires, cal destacar la de Ripoll, que començà el 5 de desembre i que es clausurà amb l'encesa de l'enllumenat nadalenc, el dia 8. A les parades tradicionals s'afegiren tota mena d'activitats relacionades amb l'època, com ara tallers infantils i familiars, cercaviles, un concert de nades, l'arribada dels patges dels Reis d'Orient, etc.

